

Akcentussal síró babák

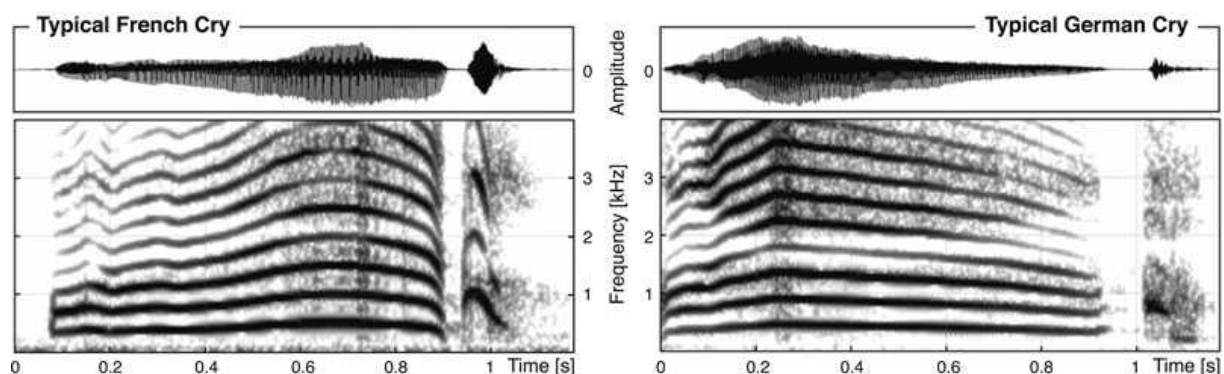
Azt már eddig is több tanulmányból tudhattuk, hogy a gyermekek már az anyaméhben „megtanulják” édesanyjuk nyelvét felismerni, később pedig azt a nyelvet preferálják másokkal szemben, de az újdonság, hogy ezt aktívan fel is használják nyelvképzésükben, a sírásban.

Márpedig ez derül ki a lipcsei Max Planck Institut, a würzburgi Universitätsklinikum és a párizsi École Normale Supérieure közös tanulmányából. 60 csecsemő sírását vizsgálva arra a meglepő következtetésre jutottak, hogy a német babák máshogy sírnak, mint a franciák.

Az utolsó trimeszterben a magzatok a külvilágból érkező hangokat képesek megjegyezni, különös érzékenységgel a nyelv és a zene dallamvonalaira, majd később ezek az újszülöttek az anyanyelvükre jellemző dallammintákat részesítik előnyben. Azonban az még a kutatókat is meglepte, milyen különbségek jelentkeztek a különböző helyről származó babák sírásában.

A babák fele Németországból, másik fele Franciaországból származott. Születésük után néhány (2-5) nappal vizsgálták őket, mikrofonokkal vették fel a sírásukat, majd egy számítógéppel elemezték azokat. Azt vették észre, hogy amíg a francia babákra az emelkedő dallamívvvel való sírás volt jellemző, a német csöppségek inkább az elejére helyezték a hangsúlyt, majd leszálló intonációval fejezték be a sírást.

Ennek oka vélhetően a két nyelv hanglejtésmódbeli különbségeiből adódhat. A német és a francia nyelv között különösen markánsak az eltérések: a franciában a legtöbb szó véghangsúlyos, míg a németben gyakori az első szótag hangsúlyozottsága. Pl. míg a németek a papa szót az első szótagnál nyomják meg, addig a franciák a második szótagra helyezik a hangsúlyt.

Az eredeti kérdés az volt, vajon hogyan jut el az ember a kontrollálatlan sírástól az első „nyelvtermékig”. Eddig úgy képzelték, a csecsemő képtelen befolyásolni a sírását, és mint a fiatal majmognál, a sírás dallama a tüdő levegővel való telítettségének függvényében változik. Ezt az elképzelést sikerült most az újszülöttek több mint 20 órás sírásfelvételeivel megcáfolni.

„Ez a korai intonációval szembeni érzékenység valószínűleg a nyelvképzés későbbi stádiumaiban segítheti a gyermeket, mivel már az első szavak formálásánál olyan dallammintázatokra tud építkezni, amelyek korábban eltárolódtak az agyában. Felismerésünk rávilágít, hogy a sírás is fontos szerepet játszik az anyanyelv elsajátításában” - mondta Kathleen Wermke. A kutató szerint ezzel az új ismerettel lehetővé válhat a későbbi nyelvfejlődési zavarok kiszűrése a sírás alapján, így a kezelés hatékonyságán is javíthatnának. „A dallamvonalak másolása évmilliók alatt mehetett végbe, és nagyban hozzájárulhatott az anya-gyermek kötelék megerősödésében” - magyarázta dr. Angela Frederici. Az újszülöttek erősen motiváltak lehetnek abban, hogy édesanyjuk viselkedését – így a beszéd intonációját - utánozzák, így irányítva magukra a figyelmet és erősítve a kötődést.

Ezelőtt úgy gondolták, hogy a környezet nyelve a hangképzést csak a beszéd elsajátításának későbbi fázisában befolyásolja, azonban ez a tanulmány rámutatott, hogy a nyelv a sírás milyenségére való hatásával már egészen korán fontos tényező a nyelv elsajátításának folyamatában.

Források:

A tanulmány összefoglalója az index.hu-n:

http://index.hu/tudomany/2009/11/06/sajat_anyanyelvukon_sirnak_a_babak/

Origo:

http://egeszseg.origo.hu/cikk/0946/703486/20091109_ujszulott_siras_nyelvelsajatitas_anyanyelv_imitacio_intonacio_1.htm

„Newborns' cry melody is shaped by their native language”.

Birgit Mampe, Angela D. Friederici, Anne Christophe, Kathleen Wermke.

Current Biology 2009, Nov 5, doi 10.1016/j.cub.2009.09.064

Mehler, J. és Christophe, A.1995. Maturation and learning of language in the first year of life